

دستورکاری تازه برای کلانشهرها رشد افقی شهر از رونق افتاد. نوبت محله‌های پایدار است.

منبع: مجله ۱۹۹۹ Urban Age, Winter

و اعتبار شهر نیز در مسیر افول قرار می‌گیرد. بدون شک گروه‌های طرفدار رشد افقی که ۵۰ سال است از این سیاست حمایت می‌کنند هنوز هم پرنفوذند. سیاست‌گذاری‌های مالی هنوز هم طرفدار توسعه شهرک‌های گسترده در حومه با مکان‌ها و فضاهایی برای خرده‌فروشی، مسکن و فعالیت‌های تجاری/صنعتی به صورت کاملاً مجزا از یکدیگر می‌باشد. مردم

در آمریکا، زیر پوسته اقتصاد پر رونق دیرپای این کشور، انقلابی آرام در منطقه‌های کلانشهرها - جائیکه ۸۰٪ آمریکایی‌ها در آنجا زندگی میکنند در حال شکل‌گیری است. آنچه بر این انقلاب دامن می‌زند ملال ناشی از رفت و آمدهای طولانی با اتومبیل، افزایش علاقه به زندگی در محله‌های واقعی، و وقوف به این امر است که اگر مراکز و مدارس شهر رو به تنزل باشد قطعاً اقتصاد

سرسام آور می‌شود، بازارهای تجاری شلوغ و خانه‌سازی‌های پایان‌ناپذیر به ارمغان می‌آورد و سهم عظیمی از منابع را مصروف خود می‌کند.

درجای دیگری درکشور، در زمستان گذشته دو تن از فرمانداران طی سخنرانی‌های خود برنامه ریزی‌های مربوط به رشد منطقه‌ای را مورد توجه خاص قرار دادند. ایالت مریلند در سال ۱۹۹۷ قانونی به تصویب رساند که بر اساس آن سرمایه‌گذاری برای ساختن راه‌ها، مدارس و شبکه‌های فاضلاب در مناطقی که از قبل برای توسعه شهری در نظر گرفته شده بود را محدود می‌کرد. در ایالت تنسی، مناقشه‌ای در رابطه با قانون اشغال اراضی، منجر به این شد که برنامه ریزی برای مناطقی که در حاشیه درحال رشد بی‌رویه هستند، اجباری شود.

معذالک اگرچه این به منزله آغاز یک انقلاب است، اما به نظر می‌رسد درحال حاضر بسیاری از مناطق نسبت به آن بی‌اعتناء هستند. بطور مثال اکنون مسئله استفاده بهینه از اراضی یا برنامه

ریزی منطقه‌ای بهتر، در شهر لاس وگاس ایالت نوادا که اخیراً "بالاترین رشد منطقه‌ای کشور را داشته کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. به علاوه، در سال گذشته پرهزینه‌ترین قانون حمل و نقل فدرال در تاریخ کشور تحت عنوان "قانون عدالت در حمل و نقل در قرن ۲۱" که به "TEA-۲۱" معروف است به تصویب کنگره رسید. این قانون منجر به رشد افقی بیشتر خواهد شد زیرا ساخت بزرگراه‌ها و راه‌های شهری را افزایش خواهد داد و پیمانکاران راه‌سازی را به عنوان یک نیروی سیاسی قدرتمند حفظ خواهد کرد.

در عین حال نگاهی دقیق‌تر به همان قانون حاکی از آنست که محله‌های زیادی بطور بی‌سابقه خواستار حق انتخاب نوع حمل و نقل هستند. حدود ۲۰۰ منطقه خواهان استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی با استفاده از خط راه آهن هستند. اگر چه این نوع جابجایی هزینه بسیاری دارد اما آنها رسماً به دنبال دریافت اعتبارات مالی لازم برای

درپی یافتن محله‌های امن‌تر با مدرسه‌های بهتر، هنوز هم طرفدار خرید خانه‌های بزرگی که از مشخصه‌های آنها قرار گرفتن در نزدیکی فروشگاه‌های بزرگ اما ارزان فروش و مراکز خرید شلوغ است، هستند. بسیاری از مردم هنوز این نوع زندگی یا سکونت در "شهرهای حاشیه‌ای" با مراکز تجاری بزرگ که جای مزارع ذرت یا جنگل‌های پیشین را گرفته‌اند، ترجیح می‌دهند.

از طرف دیگر، رأی دهندگان در انتخابات پاییز ۱۹۹۸ درخصوص نحوه استفاده از زمین پیام قاطعی فرستادند. بدین معنی که پس از چندین دهه رشد شهرک‌های جدید که به میزان به مراتب بالاتر از رشد جمعیت و به بهای از میان رفتن بخشی از جنگل‌ها و مزارع صورت گرفته، اکنون بخش قابل توجهی از شهروندان خواستار حفظ محیط زیست و توسعه‌های متراکم‌تر شده‌اند.

سیاست‌گذاری‌های جدید از کالیفرنیا گرفته تا فلوریدا که در حمایت از رشد هوشمندتر به سرمایه‌گذاری‌های بالغ بر ۷ میلیارد دلار نیاز دارد، متضمن سیاست‌های احیاء شهری و اتخاذ استراتژی‌های مبتنی بر حفظ اراضی می‌باشد. فقط در ایالت نیوجرسی به تنهایی یک میلیارد دلار توسط دولت برای حفظ نیمی از اراضی توسعه نیافته باقی مانده مورد تصویب قرار گرفته است. فرماندار نیوجرسی با محکوم کردن توسعه افقی و معتقد است این نوع رشد، همه فضاهای باز را می‌بلعد، موجب انسدادهای ترافیکی

از آن بدتر اینکه کمپانی "هاولت پاکارد"، در ماه اوت سال گذشته با عنوان کردن این مسئله که اعتماد به قابل زیست بودن این منطقه در آینده را از دست داده، طرح ۷۰۰ میلیون دلاری برنامه توسعه آنرا لغو کرد.

ایجاد راه آهن اند به جای جاده و بزرگراه می‌باشند. بعضی از مناطق از جمله در Twin Cities در ایالت مینه سوتا، دیگر برای توسعه راه‌ها مجوز نمی‌دهند و دست به ایجاد شبکه کریدورهای حمل و نقل عمومی خواهند زد تا بتوانند به موازات افزایش تراکم انتخاب‌های بهتری به مردم ارائه دهند.

در حوزه سیاسی، ائتلاف‌های جدیدی به منظور ایجاد تغییر در سیاست‌های منطقه‌ای در حال شکل‌گیری است. ائتلاف کلیساها در شهرهای نظیر دیترویت، میلواکی، بالتیمور، سنت لوئیس، و گری در ایندیانا برای اخذ مالیات شراکتی و توزیع عادلانه‌تر سرمایه‌گذاریها در شهرهای مرکزی و حومه‌های قدیمی‌تر فشار می‌آورند. اکنون ناحیه کلیولند دارای تشکیلاتی است که برای احیاء آنچه به نام "حومه‌های نخستین" که در آنها طبقه کارگری زندگی می‌کنند و احتمال زوال آنها می‌رود، بوجود آمده است. باید اذعان داشت که این تلاشها از جانب حومه‌های جدیدتر با مقاومت‌ها و سوءظن‌های فراوان مواجه است. حقوق مالکیت، مانع شراکت در درآمدهای مالیاتی و یا محدودیت نحوه استفاده از

اراضی می‌شود. دیگر قدرتمندان و صاحبان کمپانی‌ها نمی‌توانند آینده جوامع را دیکته کنند، ولی با نفوذی که دارند می‌توانند شهرداران را وادار به توجه فراتر از محدوده‌های شهر، و نیز انتخابات بعدی نمایند. مدیران تجاری به دیگران یادآوری می‌کنند که شهرک‌ها، سکوی رقابت اقتصادی در سراسر جهان است. "باشگاه تجاری شیکاگو" پس از دو سال فعالیت در پروژه "متروپلیس" که با مشارکت حدوداً ۳۰۰ شرکت صورت می‌گرفت، از قانونگذاران ایالت ایلینویز می‌خواهد تا همه چیز، از کاربری اراضی و حمل و نقل گرفته، تا آب و مسکن را در یک تشکیلات هماهنگ کننده منطقه‌ای جای دهد. مدیریت جدیدی سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مهم را به عهده می‌گیرد و این قدرت را دارد که درآمدهای مالیاتی را از نو قسمت کند. اقداماتی از این دست و در چنین سطوحی که فقط در دو دولت منطقه‌ای در کشور امکان

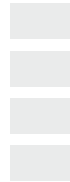

پذیراست (پورتلند، اورگان و سنت پل - مینیاپولیس، مینه سوتا)، حقیقتاً" تحولاتی ریشه‌ای خواهند بود. هدف این طرح تضمین حفظ منطقه شیکاگو به عنوان موتور عظیم اقتصاد ایالت ایلینویز می‌باشد. جامعه تجاری معتقد است رشد افقی شهر نمی‌تواند بدون کنترل همچنان ادامه یابد، ضمن آنکه یک سیستم مالیاتی که اقتصاد را غیرواقعی جلوه داده، فقرا را بدام انداخته و مشوق ترافیک بیشتر می‌شود برای آینده منطقه خطرناک است.

در آتلانتا، منطقه‌ای سالم در جنوب که به آینده نگری‌های صحیح مشهور است نیز آثار تغییر مشهود است. چندین دهه پیش، در این شهر که بطور سنتی در سیستم حمل و نقل پیشکسوت است سرمایه‌گذاری عظیمی برای ساختن یک فرودگاه بزرگتر انجام گرفت. این شهر در ایجاد راه آهن مسافربری شهری نیز پیشقدم بود و در سال ۱۹۹۶ که میزبان بازی‌های المپیک بود، صحنه جهانی را به تصرف خود درآورد.

طی دهه گذشته هر جا فهرستی از "بهترین مناطق تجاری" یا "بهترین نقاط مسکونی" مطرح بوده، حتماً نام منطقه آتلانتا نیز در فهرست قرار داشته است. ولی اکنون ابری بلند بر این "بهترین جا" سایه افکنده است. سالها پیش آژانس حفاظت از محیط زیست ایالات متحده آمریکا (EPA) هشدار داد کیفیت هوای این منطقه غیر قابل قبول است. در چندین استان این منطقه رشد

مهم‌ترین موضوعات، در دستور کار قرار گرفت. اکنون واقعیت‌ها در رابطه با آتلانتا و بسیاری از شهرهای دیگر خود را نشان می‌دهند و آن اینکه این مناطق با آینده‌ای رویرو هستند که در آنها چشم انداز کسب و تجارت و اشتغال بطوری فزاینده نامعلوم است. کمپانی‌های بزرگ در حال ادغام و جابجایی بوده و سرمایه‌گذاران و کارفرمایان، نقشه‌ها را برای یافتن هر منطقه‌ای که در آنجا بهتر تغذیه شوند کاوش میکنند. این در حالی است که تحصیل کرده‌ها، دانشمندان، کارشناسان مسائل مالی، و در مجموع منتخبین جوامع نیز در مورد انتخاب محل زندگی خود سخت‌گیرتر می‌شوند.

ممکن است در شرایط فعلی روند این انقلاب آرام و آهسته باشد، ولی پیام دریافت شده آنست که:

افقی گسترش یافت و علیرغم جاده سازی‌های مستمر، ترافیک روز به روز وخیم‌تر شده و آلودگی هوا بیشترشد. درتابستان ۱۹۹۸، (EPA) با متوقف کردن سرمایه گذاری‌های فدرال و کاهش رشد در این منطقه، ادامه آنرا منوط به ارائه طرحی جدی برای کاهش آلودگی هوا نمود.

از آن بدتر اینکه کمپانی "هاولت پاکارد"، در ماه اوت سال گذشته با عنوان کردن این مسئله که اعتماد به قابل زیست بودن این منطقه درآینده را از دست داده، طرح ۷۰۰ میلیون دلاری برنامه توسعه آنرا لغو کرد.

هیچ کس در آن زمان فکر نمی‌کرد شهری به این عظمت مشکل آفرین خواهد شد، ولی اکنون این شهر که گستره آن در یک محور ۱۱۰ مایلی است، با طولانی‌ترین زمان رفت و آمدهای روزانه در سراسر آمریکا مواجه است و از اوج عظمت و شکوه روزهای المپیک، به آسانی درحد منطقه هائی که در آنجا اصلی‌ترین مسائل، صرفاً "حل معضلات اولیه زندگی است سقوط کرده است. هنگامی که درخشش توجه جهانی به مناسبت بازی‌های المپیک به این شهر خاموش شد و قهرمانان و دیدارکنندگان به کشورها و شهرهای خود بازگشتند، بازگرداندن آتلانتا به زندگی روزمره، ایجاد آب و هوای مناسب جهت سرمایه گذاری و استفاده از تنوع نژادی آن به عنوان یک موهبت ارزشمند، به عنوان یکی از

موفقیت نقاطی که رفاه زندگی در آنجا از کیفیت بالا برخوردار نباشد پایدار نخواهد بود. در عصر نوین مناطقی که برای زندگی در فهرست "بهترین نقاط" قرار می‌گیرند آنهایی هستند که فرمولی برای ادامه فعالیت و تحرک، حفظ هوای خوب، و حفظ منابع آبی و تفریحی خود یافته باشند. آنان با امضای آتش بس موقت بین شهرها و حومه‌ها، و میان کهنه و نو، در خواهند یافت که بهتر است با یکدیگر همکاری کنند و از درگیری و تضاد پرهیز نمایند. ■

پی نوشت:

آقای Curtis Johnson یکی از مدیران Citistates Group است که شبکه‌ای از روزنامه نگاران و مشاورین فعال در امور کلانشهرهاست می باشد.